

Het OKC en (pedagogische) diversiteit

Marjolijn Distelbrink & Trees Pels

Bijeenkomst 'Opvoedingsondersteuning in het OKC'

Amsterdam/DMO 15 oktober 2009

De kloof tussen vraag en aanbod

Stel, je zoekt hulp in Marokko

- Gebrek aan (h)erkenning problemen
- Oplossing in informele kring
- Eigen hulpverlening
- Gevolg: te late hulp of ingreep

Probleemstelling

Te laag bereik preventief aanbod

- Ondervertegenwoordiging in preventie en lichtere hulpverlening
- Oververtegenwoordiging in zwaardere hulpverlening en justitiële keten

Inleiding: thema's

- De kloof tussen vraag en aanbod
- Verklaringen
- Mogelijke oplossingen
- Stellingen: omgaan met pedagogische diversiteit

De kloof tussen vraag en aanbod

- Eenrichtingsverkeer, cursorisch aanbod (top down)
- Weinig laagdrempelige uitwisseling (bottom up)
- Minder aanbod op eigen vragen/behoefte
bv.: opvoeden in de islam, radicalisering, omgang met discriminatie/stigmatisering, gezagshandhaving en communicatie
- Aanpak ervaren als niet passend of zelfs aanval

Citaat Marokkaanse vader (Pels 1998)

'Je moet toch eerst kijken of iets toepasbaar en niet schadelijk is voor bepaalde groepen. Er moeten bijvoorbeeld geen vooroordelen in zitten over een groep, zodat iemand de schuld krijgt. (...) de ouders spreken de taal slechter en kunnen dingen minder goed uitleggen dan de jongeren. Zij worden dan makkelijk het zwarte schaap. Organisaties en kinderbescherming kiezen altijd partij voor kinderen. Zij zijn de sterke partij, de ouders zijn ongeschoold en hebben een andere cultuur. Op hun beurt werken ze dan niet mee, en dus kunnen de organisaties niets bereiken. Ze moeten meer naar beide kanten luisteren'

De kloof: de kant van de klant 1

Gebrek aan 'kapitaal'

- Onbekendheid
- Onzekerheid, conformiteit als basishouding
- Beperkt netwerk

De kloof: de kant van de klant 2

Culturele afstand

- Taalbarrière & communicatieproblemen
(tolkende familie, miscommunicatie)
- Cultuurverschil
(botsende opvattingen over opvoeding en ontwikkeling, bv taboe op huilen, balans macht vs meepraten, gender, individu vs collectief)

De kloof: de kant van de klant 3

Wantrouwen

- Ervaren gebrek aan culturele sensitiviteit/erkenning
- Cultureel wantrouwen
(vervreemding, vernederlandsing)
- Ervaren stigmatisering
(vb mentor)

De kloof: de institutionele kant

- Institutionele logica versus de niet in hokjes te vangen praktijk
- Professionele logica versus eigen klinische realiteit
- Dominante beleidsagenda
(bv opvoeders als instrument)
- Eenrichtingsverkeer in communicatie

Overbruggen van de kloof 1:

Lage drempel OKC:

- Vindplaats school
- Pendel tussen gezin - OKC
(intermediairs: toeleiden, coachen, diversiteitsbeleid)
- Ondersteun en voedt lotgenotencontact

Overbruggen van de kloof 2:

Waar mogelijk:

- Sluit aan bij eigen netwerken en initiatieven
(vb. opvoedingsondersteuning S-IPI, voorlichting moskee)
- Stimuleren van vrijwillige inzet vanuit eigen wensen en mogelijkheden
(vb. onderzoek 'Allochtone vrouwen doen mee!')

Overbruggen van de kloof 3:

Professionalisering:

- Kennis
- Bewustzijn/houding:
er zijn meer visies op opvoeden en opgroeien
- Vaardigheden:
kijken en luisteren, sensitieve responsiviteit

Bron

Pels, T., Distelbrink, M. & Postma, L. (2009).

Opvoeding in de migratiecontext. Review van recent onderzoek naar de opvoeding in gezinnen van nieuwe Nederlanders, in opdracht van NWO. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Bestellen: www.verwey-jonker.nl

Stellingen

- Voor het OKC is practice based evidence beter dan evidence based practice
- Het pedagogische aanbod van het OKC moet samen met ouders/eigen organisaties tot stand komen
- Pedagogisch adviseurs moeten niet adviseren, maar luisteren en meedenken met ouders
-

Stelling 1

- Pedagogisch adviseurs moeten niet adviseren, maar luisteren en meedenken met ouders

Stelling 2

- Voor het OKC is practice based evidence beter dan evidence based practice

Stelling 3

- Het pedagogische aanbod van het OKC moet samen met ouders/eigen organisaties tot stand komen